

Opgaver til lektion 2

Opgave 1.1

Løs ligningssystemet vha. Gauss-elimination og bagefter vha. Cramers formel.

$$\begin{array}{rrcr} -x & + & 3y & - & 2z & = & 7 \\ 3x & & & + & 3z & = & -3 \\ 2x & + & y & + & 2z & = & -1 \end{array}$$

Opgave 1.2

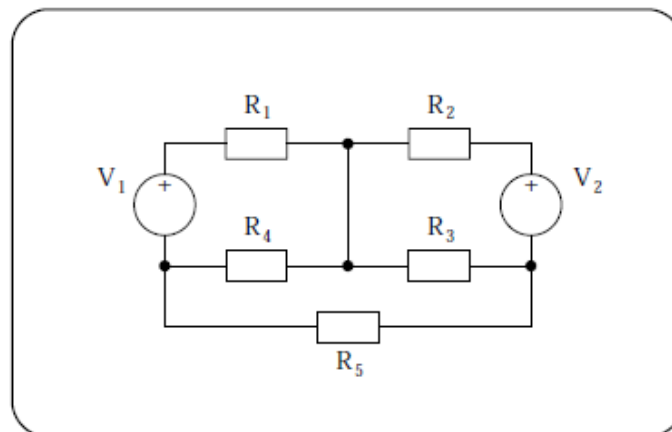
Løs ligningssystemet vha. Gauss-elimination og bagefter vha. Cramers formel.

$$\begin{array}{rrcr} 2x & + & 5y & + & 3z & = & 1 \\ -x & + & 2y & + & z & = & 2 \\ x & + & y & + & z & = & 0 \end{array}$$

Opgave 1.3

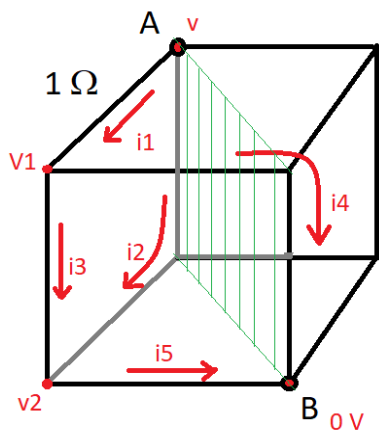
Beregn strømmen igennem R_3 . Plusretningen er tilhøjre på figuren. Opstil kredsløbsligningerne vha. Kirchoffs maskeligninger og løs ligningssystemet fx vha. gaussisk elimination. Generatorer og modstande har følgende værdier:

$$\begin{array}{llll} V_1 = 1 \text{ V} & R_1 = 1 \text{ } \Omega & R_3 = 3 \text{ } \Omega & R_5 = 5 \text{ } \Omega \\ V_2 = 2 \text{ V} & R_2 = 2 \text{ } \Omega & R_4 = 4 \text{ } \Omega & \end{array}$$

Opgave 1.4

Fra ugebladet Ingeniørens Tænekboks: Givet nedenstående kubiske terning opbygget af 12 modstandstråde, hver med resistansen 1 Ohm, find resistansen mellem punkt A og B (eller generelt mellem diametralt modsatte hjørner).

I Ingeniørens løsning anvendtes symmetri: Fra punkt A, og tilsvarende fra B pga. symmetri, kan strømmen løbe ad tre veje med lige stor modstand (og til punkter med samme potentiale pga. symmetrien), der hver deler sig i to veje med lige stor modstand; den samlede resistans er derfor $1/3 + (1/2)/3 + 1/3 \Omega = 5/6 \Omega$.

Opgaven er at verificere denne løsning ved at løse det underliggende ligningssystem. Anvend symmetri, men nu ved at dele terningen diagonalt i to halvdele (ved den grønne skærm), sådan at den samlede resistans fremkommer som parallelforbindingen. Vi kan derfor nøjes med at analysere den

venstre halvdel ved at påtrykke $v = 1 \text{ V}$ i punkt A i forhold til B (0 V) og løse for den resulterende strøm, og deraf resistansen.

Bestem det "halve kredsløb" og opstil ligningssystemet med de fem ubekendte strømme og to ubekendte spændinger, dvs. $\bar{x} = [i1, i2, i3, i4, i5, v1, v2]$, og derefter ligningen til bestemmelse af resistansen mellem de to hjørner.

Anvend de to iterative metoder, Gauss-Seidel og Jacobi, på det opstillede ligningssystem og sammenligning løsning, konvergens og konvergensrate.

Opgave 1.5

Matrixen A er givet ved:

$$A = \begin{pmatrix} -2 & -5 & 8 & 0 & -17 \\ 1 & 3 & -5 & 1 & 5 \\ 3 & 11 & -19 & 7 & 1 \\ 1 & 7 & -13 & 5 & -3 \end{pmatrix}$$

- Rækkereducér A til echelonform.
- Find rangen af A .
- Find en base for rækkerummet.
- Find en base for søjlerummet.
- Find en base for nulrummet.
- Angiv dimensionerne af de tre rum og relater dem til antallet af søjler i A .

OBS! De to første spørgsmål er løst i forrige opgavesæt (opgave 1.4).

Opgave 1.6

Matrixen A er givet ved:

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

- Find rangen af A .
- Find nulliteten af A (dimensionen af nulrummet).
- Find determinanten for A .
- Undersøg om de tre vektorer a, b og $(a+b)$ tilhører nulrummet for A . Vektorerne er givne ved:

$$a = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 11 \end{pmatrix} \quad b = \begin{pmatrix} 2 \\ 6 \\ 22 \end{pmatrix}$$

Opgave 1.7

Givet følgende tre sæt af vektorer, angiv i hvert tilfælde om der er tale om et vektorrum og begrund hvorfor/hvorfor ikke. I fald der er tale om et vektorrum, angiv dimensionen heraf og en base for vektorrummet:

- alle vektorer i \mathbb{R}^2 hvorom det gælder at $|x| < 1, |y| < 1$, dvs. hvor komponenternes absolutte værdi er mindre end 1.
- alle vektorer i \mathbb{R}^3 hvorom det gælder at $2x + 3z = 0$.
- alle vektorer i \mathbb{R}^1

Opgave 1.8

Betrakt alle vektorer i \mathcal{R}^3 , hvorom det gælder, at $5x - 3y + 2z = 0$

\mathcal{R}^3 står for sæt af 3 reelle tal. Dvs. det kunne være det 3-dimensionelle rum, der beskrives. Symbolerne x, y, z står for komponenterne i de angivne vektorer.

- Vis at de angivne vektorer udgør et vektorrum.
- Find dimensionen.
- Find en base.

Opgave 1.9

Betrakt alle vektorer i \mathcal{R}^5 , hvorom det gælder, at de 3 første komponenter er 0.

- Vis at de angivne vektorer udgør et vektorrum.
- Find dimensionen.
- Find en base.